

Wet bestuur en toezicht rechtspersonen

Bijlage 1 De belangrijkste gevolgen van de wet voor uw vereniging of stichting

Voor het bestuur van een vereniging of stichting is het verstandig om op tijd uit te zoeken wat de gevolgen van de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (Wbtr) zijn en of het leidt tot wijzigingen in de statuten. Dat laatste hangt af van hoe het bestuur en het toezicht op het bestuur binnen een organisatie is geregeld en wat daarover in de statuten staat. Hieronder vindt u een korte uitleg van belangrijkste wijzigingen.

• Toezicht

De Wbtr maakt het wettelijk mogelijk dat een vereniging of stichting een toezichthoudend orgaan instelt. Bijvoorbeeld een raad van commissarissen. Kent een organisatie al een intern toezichthoudend orgaan? Dan gelden vanaf 1 juli de nieuwe regels uit de Wbtr op dat orgaan. De Wbtr biedt ook de mogelijkheid om een 'on-tier' board in te stellen. Dit is een bestuur dat bestaat uit uitvoerende en niet-uitvoerende leden. Eigenlijk is er dan een bestuur en raad van commissarissen in één orgaan.

Actie nodig?

Het instellen van een raad van commissarissen of een one-tier board was voor een vereniging of stichting statutair al mogelijk. Nu komt daar ook een wettelijke grondslag voor. Heeft een vereniging of stichting die toezichthoudende organen niet (dat voor lokale organisaties over het algemeen het geval zal zijn) dan hoef je dus ook geen actie te ondernemen.

• Afwezigheid van bestuursleden

Vanaf 1 juli 2021 moeten de statuten bepalingen bevatten over het opvullen van het bestuur bij niet-functioneren, ziekte of ontslag van álle bestuurders ('belet en onstentenis'). Voor bestaande organisaties verwerk je dat pas bij de eerstvolgende wijziging van de statuten.

Actie nodig?

Er is geen termijn genoemd voor een eventuele statutenwijziging. Besturen hoeven dus nu geen actie te ondernemen.

• Beperking meervoudig stemrecht

Er zijn verenigingen en stichtingen die statutair geregeld hebben dat bepaalde bestuursleden bij stemmingen meerdere stemmen kunnen uitbrengen, of dat een stem zwaarder weegt dan die van een ander bestuurslid. Dat mag. Maar een bestuurder mag door de Wbtr niet méér stemrecht hebben dan de andere bestuurders samen. Hiervoor geldt dat wanneer over 5 jaar de 'foute bepaling' niet in de statuten is aangepast, deze van rechtswege verval.

Actie nodig?

Bestaande organisaties moeten in hun statuten nagaan of een van de bestuurders inderdaad meer stemrechten heeft dan alle andere bestuurders bij elkaar. Als dat het geval is, moet dit bij de eerstvolgende wijziging van de statuten worden aangepast. Vanaf 1 juli 2026 vervalt deze bepaling in de statuten automatisch. De meeste verenigingen en stichtingen zullen zo'n stemrechtregeling niet kennen. En zal dit onderdeel daarom niet gelden.

• **Tegenstrijdig belang**

De Wbtr bepaalt dat een bestuurder (of commissaris) die een tegenstrijdig belang heeft bij een specifiek onderwerp niet mag deelnemen aan de beraadslaging en besluitvorming daarover. Vanaf 1 juli 2021 kan geen beroep meer worden gedaan op regelingen in de statuten die hierover iets anders bepalen. Als hierdoor geen besluit kan worden genomen, neemt de raad van commissarissen of de algemene ledenvergadering het besluit. Tenzij de statuten anders bepalen. Ook geldt vanaf deze datum volgens de Wbtr voortaan ook voor stichtingen een wettelijke tegenstrijdig-belang-regeling.

Actie nodig?

Hoewel een wijziging van de statuten niet nodig is, is het goed omdat toch te doen zodat er geen misverstanden over dit onderwerp ontstaan die tot problemen kunnen leiden. Uiteraard voor zover er op dit moment in de statuten een regeling over tegenstrijdig belang staat.

Bij de meeste verenigingen en stichtingen staan er in de statuten geen regeling over tegenstrijdig belang en is dit niet van toepassing. In dat geval is er geen reden om de statuten te wijzigen.

• **Bestuurdersaansprakelijkheid bij faillissement**

In de Wbtr wordt nu aangesloten bij de regels die voor alle bestuurders van rechtspersonen gelden in een faillissement. Bij een faillissement kan de curator de bestuurder aansprakelijk stellen voor het tekort in een faillissement, als het bestuur zijn taak onbehoorlijk heeft vervuld en het aannemelijk is dat dit een belangrijke oorzaak is van het faillissement. Hiermee wordt de regel voor aansprakelijkheid niet (inhoudelijk) gewijzigd, maar wordt het toepassingsbereik uitgebreid.

Actie nodig?

Uit deze vastlegging volgt in beginsel geen verzwaring van bestuurdersaansprakelijkheden en hier hoeft niets verder voor geregeld te worden. Wanneer een bestuurder werkzaamheden met de nodige zorg en aandacht uitvoert en ook de medebestuurders dat doen, is er niet veel reden om bang te zijn voor persoonlijke aansprakelijkheid. Of het verstandig is om als bestuur een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten, blijft natuurlijk altijd – ook nu al – een overweging die bekeken kan worden.